

Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie sposobów dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe od roku szkolnego 2010/2011 do potrzeb absolwentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Na podstawie

– § 111 ust. 7 *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (DzU nr 83, poz. 562, z późn. zm.)

– § 6 ust. 8 *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach* (DzU nr 19, poz. 166)

– § 6 ust. 8 *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych* (DzU nr 19, poz. 167)

podaję informację o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, zwanego dalej egzaminem, od roku szkolnego 2010/2011 do potrzeb absolwentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

1. Absolwenci niepełnosprawni lub niedostosowani społecznie mogą przystąpić do egzaminu w warunkach i formie dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
2. Absolwenci mający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania mogą przystąpić do egzaminu w warunkach i formie dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych na podstawie tego orzeczenia.
3. Absolwenci chorzy lub niesprawni czasowo mogą przystąpić do egzaminu w warunkach i formie odpowiednich ze względu na ich stan zdrowia na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.
4. Absolwenci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się mogą przystąpić do egzaminu w warunkach i formie dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych na podstawie opinii uprawnionej poradni psychologiczno-pedagogicznej.
5. Za dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu odpowiada:
 - a) w przypadku etapu pisemnego – przewodniczący szkolnego zespołu nadzorującego,
 - b) w przypadku etapu praktycznego – kierownik ośrodka egzaminacyjnego.
6. Osoby, o których mowa w p. 5, nie mogą dostosować warunków i formy przeprowadzania egzaminu bez wniosku o dostosowanie, złożonego przez zdającego w deklaracji przystąpienia do egzaminu. Do wniosku zdający dołącza dokumentację, która uzasadnia dostosowanie (orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, lub zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia, lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej).
7. Dostosowując warunki i formę przeprowadzania egzaminu, nie można wykroczyć poza sposoby wymienione w tabeli.

Możliwe sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu

Absolwenci uprawnieni do dostosowania	Sposoby dostosowania	
	Etap pisemny	Etap praktyczny
niesłyszący (na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego)	– przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut	– przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut
slabo słyszący (na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego)	– przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut	– przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut
niewidomi (na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego)	<ul style="list-style-type: none"> – arkusz egzaminacyjny w piśmie Braille’a albo arkusz egzaminacyjny nagrany na płycie CD (pliki dźwiękowe i pliki zapisane w formacie MS Word), albo arkusz nagrany na płycie CD i możliwy do odtworzenia tylko za pomocą programu komputerowego Ezzy (arkusze nagrane na płycie CD możliwe tylko wtedy, gdy zdający korzysta z dostosowanego komputera) – korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który odczytuje zadania oraz zapisuje odpowiedzi zdającego (możliwe tylko w przypadku zdającego, który nie korzysta z zestawu w piśmie Braille’a) – przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o 50 procent czasu przewidzianego na rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego standardowego w przypadku arkusza w piśmie Braille’a; w pozostałych przypadkach nie więcej niż o 30 minut 	<ul style="list-style-type: none"> – arkusz egzaminacyjny w piśmie Braille’a albo arkusz egzaminacyjny nagrany na płycie CD (pliki dźwiękowe i pliki zapisane w formacie MS Word; dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający korzysta z dostosowanego komputera) – korzystanie z maszyny do pisania pismem Braille’a lub dostosowanego komputera – korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który odczytuje zadanie oraz zapisuje odpowiedzi zdającego (możliwe tylko w przypadku zdającego, który nie korzysta z zestawu w piśmie Braille’a); – przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o 50 procent czasu przewidzianego na rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego standardowego w przypadku arkusza w piśmie Braille’a; w pozostałych przypadkach nie więcej niż o 30 minut

<p>slabo widzący (na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – arkusz egzaminacyjny zapisany czcionką 16 p. albo nagrany na płycie CD (drugie dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający korzysta z dostosowanego komputera) – korzystanie z przyborów optycznych, którymi zdający posługuje się na co dzień – oświetlenie stanowiska pracy dostosowane do dysfunkcji – korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który odczytuje zadania oraz zapisuje odpowiedzi zdającego (możliwe tylko wtedy, gdy wada wzroku utrudnia lub uniemożliwia zdającemu czytanie i pisanie) – przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut 	<ul style="list-style-type: none"> – arkusz egzaminacyjny zapisany czcionką 16 p. albo nagrany na płycie CD (drugie dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający korzysta z dostosowanego komputera) – korzystanie z przyborów optycznych, którymi zdający posługuje się na co dzień – oświetlenie stanowiska pracy dostosowane do dysfunkcji – korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu zadania oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego (możliwe tylko wtedy, gdy wada wzroku utrudnia lub uniemożliwia zdającemu czytanie i pisanie) – przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut
<p>z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim (na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut 	<ul style="list-style-type: none"> – przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut
<p>chorzy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – korzystanie ze sprzętu medycznego i z leków koniecznych ze względu na chorobę – przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o przerwy niezbędne dla zastosowania leków 	<ul style="list-style-type: none"> – korzystanie ze sprzętu medycznego i z leków koniecznych ze względu na chorobę – przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o przerwy niezbędne dla zastosowania leków
<p>ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (na podstawie opinii uprawnionej poradni psychologiczno-pedagogicznej)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut 	<ul style="list-style-type: none"> – przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut – pisanie pracy na komputerze (możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny pracy egzaminacyjnej i gdy zdający korzysta z dostosowanego komputera)

8. Jeżeli zdający korzysta z pomocy nauczyciela wspomagającego w czytaniu lub pisaniu, przebieg egzaminu musi być rejestrowany za pomocą urządzenia zapisującego dźwięk. Zapis audio stanowi integralną część dokumentacji egzaminacyjnej przekazywanej do okręgowej komisji egzaminacyjnej.
9. Nauczycielem wspomagającym jest:
 - a) członek zespołu nadzorującego – w przypadku etapu pisemnego egzaminu,
 - b) członek zespołu egzaminacyjnego lub członek zespołu nadzorującego etap praktyczny – w przypadku etapu praktycznego,wyznaczony odpowiednio przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego lub kierownika zespołu egzaminacyjnego.
10. W czasie egzaminu dla absolwentów niepełnosprawnych mających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego należy zapewnić obecność specjalisty z zakresu danej niepełnosprawności, w szczególności: tyflop pedagoga, surdopedagoga lub tłumacza języka migowego albo pedagoga resocjalizacji, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych – pod warunkiem, że pomoc w żadnym stopniu nie ograniczy możliwości rzetelnego ustalenia poziomu kwalifikacji zawodowych będących przedmiotem egzaminu.
11. W przypadku zdającego, u którego występują sprzężenia niepełnosprawności, lub jeśli niepełnosprawności towarzyszy określona choroba, należy zastosować warunki i formę egzaminu przewidziane dla poszczególnych schorzeń lub niepełnosprawności.
12. W szczególnych przypadkach, w tym nieujętych w tabeli oraz dotyczących absolwenta niepełnosprawnego lub niedostosowanego społecznie, który ukończył szkołę w latach ubiegłych i nie może przedstawić stosownej opinii, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania, a także absolwenta, u którego niepełnosprawność, co wynika z zaświadczenia lekarskiego, wystąpiła w terminie uniemożliwiającym wydanie orzeczenia – decyzję o dostosowaniu warunków przeprowadzania egzaminu do potrzeb absolwenta niepełnosprawnego lub niedostosowanego społecznie podejmuje:
 - a) w przypadku etapu pisemnego – przewodniczący szkolnego zespołu nadzorującego,
 - b) w przypadku etapu praktycznego – kierownik ośrodka egzaminacyjnego,w porozumieniu z właściwą okręgową komisją egzaminacyjną.

Krzysztof Konarzewski, dyrektor CKE
Warszawa, 30 czerwca 2010 r.